

י י ד י ש ע

פעטער צייטונג

דיוועס בלאט ערשיינט דריימאל וואכענטליך... פרייטאג 10 טהל - קר. ע. ג. 10

אויף דיוועס צייטונג קאנוואן יעדען טאג... פרייטאג 10 טהל - קר. ע. ג. 10

№r. 124. פֿינפֿעהנטער יאָרהונדערט. פֿעסט. מאָנטאָג כאַ תשרי ה'תרמ"ב. Post, den 22. Oktober 1883.

דיא ווערהאָוואַ-געשיכטע.

דיא געשיכטע מיט ווערהאָוואַ אינד זייער פֿינגערלענטיגען ברינגט אים מער ניע איינעלע... מער בענדיגען אינד פֿערמערען. יע מער מאן דיוועס געשיכטע דורט דעסטא מער שטיינט זיא.

אום מיט דיוועס געלדע דא הערוואַכט פֿאַן ווערען פֿינדליכען ביכערן צו פֿאַרדערן. אַך האַטטע זיא אַל פֿיעלע אַיינזאַכען צום צוועקע דעס אַנט-סעמיט-מיט זאָ מוסע אַך צוויימאַל צו דען אַנט-סעמיט-שען קאַנגרעססען דיווען, וואָס מיך 300 גולדען קאַם-טעטע. אַבער דיוועס קאַסטען האַבע אַך אַיט אַי-גענע דאַשע בעשטרעטען, דא אַך דא, היליגען אַנט-סעמיטישען געלדער, ניכט בערהערען וואַללטע.

ווערהאָוואַ גלויבט, דא וועלט אינד זיין גע-וויסען ווען ער וואַלדעס האט צו איבערשרייבן: ער זאגט: ער קאַנטע דא טשאַנטי-געלדער דעס דויעטישען קאַמיטע ניכט אַפֿערטווען - נון אַבער שטעללט עס זיך קלאַר הערוס, דאס ער דיוועס געלדער ווער שלעכטען דענען אַפֿערטווען גע-ליך זינען אייגענען אינד זייער ברודערס הענדען. אַבער עס בלייבט נאך ניכט ביא דען טשאַנטי-געלדערען אללין, זאָרדען אַיך מיט אַנדערען פֿאַם פֿינגערלענטיגען צו וואַלדעס דענען צוועקען זע-זאַממעלטען געלדערען אַיט מאן דא ניכט נאָר צו ערלירן פֿאַר-אַינעאָנגען וואַ ווער בערויס צום שליסטע דעס אַרענען בלאַטטעס בעריכטעט האַטטע מאן נאך פֿאַר ניכט מאַנאָטען דעם פֿינגערלענטיגען 600 גולדען צו נוסטען דעם האַנזער-פֿעראַיינעט-ענישטיקט אינד דיוועס סומע האַט ווערהאָוואַ ערעם דאָנערסטאן אַרדער בעשטימטע אַבער-געבט, דאס אַיט אַבער נאך נאָר ניכט עס קאַמט נאך אַרדער!

דאָ קערען ווער צו איינענעם ווערהאָוואַ צוריק, עס קאַסטען אַטמער ניע פֿעראַנטוואָרענען הערוס, זא ווער אַיט פֿינגערלענטיגען צו איינע-טען דער איבערשוועסטען אַן ראַם מער אַלס טויער גולדען נעאָמסעלט וואַרדען, אינד דיוועס וואַרדען ביז זעטעס נאך ניכט אַפֿענטליך קוועט טירט אַנד אַיך ניכט אַבערלעפֿערט - פֿינגער-שטעללטע עס זיך הערוס, דאס 31 שפּענדער אַן דען דעטען אַנד אַן ווערען דא נאַטען דער שפּענדער, נאך דא פֿאַן אַרדען אייגענעאָנגען געלדעסען פֿעריכטעט שטענען, אַטמער דיווען 31 שפּענדערן זינד 18 יודישע, (פֿעלליכע וואַללטע ווערהאָוואַ דא נאַטען דיווער ווישען שפּענדער ניכט פֿער-אַפֿענטליכען אַנד האַט זעכער אַן ווישען געל-דער אייגענטעקען) וויטער וואַרדען פֿאַר-אַינען זעל-מער פֿיר דער גענעראַלער גערוכט-קאַנזעליטען פֿעטערלע, דער דורך דער גענדערקונג זינער מאַרד-טראַט ווערהאָוואַ ווערדען וואַללטע אַיך בערטאָ פֿאַן 17 גולדען אַן פֿינגערלענטיגע געשיקט, אַרדען אַיך דיווער בערטאָ וואַרדען פֿאַן דיווער געראַק-צאן דעם פֿעטערלע ניכט אַבערשטעללטע טראַטע-דעס דער היליגע פֿינגערלענטיגע דיוועס דעם מאַרדעס אַבערשוועסטען קאַנזעליטען עבענפֿאַללעס פֿאַר היליגע ערקלערטע, אַיך פֿיר דא אַטע טראַטע אַיך וואַרדען אַיט פֿינגערלענטיגע מער-אַלס 100 גולדען נעאָמסעלט - אַנד דא וואַר-דען דיוועס געלדער דער היליגען מאַרדערען ניכט אייגענענטיגע, (דער געשטריגע פֿינגערלענטיגע וויס זיך גענען אַלע דיוועס אַנקלאַנגען ניכט צו פֿער-טווערענען ער שינגט וואָס יעדענפֿאַלס אַיך ניע-שטענדיגע געשיכטעס נור בענענען דעס פֿיר דא אַלטע שאַלימאַש נעאָמסעלטען געלדער ערקלערט ער, דיוועלעכען אַ אַבערלעפֿערט צו דעם אַבנען.)

ווען מאן דא טשאַפֿע שטערט ציטטערן דא לעמער - אַנד זא ציטטערט אַיך אַיזאן שימאַנ דער הערוואַכענער איינעם דיוועס אַנט-סעמיטישען בלאַטטע אַן פֿערהאַטען, דאס מאן נון אַיך אַיך בעטולדען קאַנטע, ער האַבע דא, היליגען געלדערען וועלכע ביא אַרדע פֿיר דא, היליגען זאכע דעם אַנט-סעמיטישען אייגענליכען געשטאַלען, שטעלל פֿעראַפֿענטליכטע אַיטע ערקלערונג אַן זינעם, וועסט-אונטאַרשען גרענע-באַטען, דאס ער דא היליגען אַנט-סעמיטישען געלדער ער-ליך פֿערהאַטע, אַיך דיווער ערקלערונג הייסט עס: אַך האַבע טעטראַב פֿאַן דען בלאַטע אַנט-סעמיטישען געלדערען ניכט געשטאַלען, ביא מיר זינד פֿיר דא אַנט-סעמיטישען קאַנזעליטע 892 גולדען אייגענפֿאַסטען, פֿאַן דיווען האַבע אַיך 772 געלדערן שימיערע דעם דיוועס דער אַנט-סעמיטישען קאַנזעליטע אַיך געשטריקט, אַנד דען דעסט פֿאַן 120 גולדען שיקט אַיך אַן קאַל: אַרדאַש אַן פֿעסט וועלכער אַיך דער אונטאַרשען הייסט-טראַט דאַפֿי אַרטישעט, דאס דא ניר אַנט-סעמיטישע דעפֿיטירטע געוועהלט ווערדען: אַטמער דיוועס סומען וואַרדען מיר נאך פֿאַם עסטעריישישען הייסטאָנאס, אַפֿענאַרדעטען ריטער פֿאַן שאַנזער, 100 גולדען אַבערשיקט

לויט ווערהאָוואַ האַט נון וועלכער פֿאַר דער פֿאַרלייאַ געשטאַנען, אַינען טויל דער טשאַנטי-געלדער היער אַיט אַטמער אַן באַדאַטשאַני זא-לאַער קאַמיטאַט פֿעראַיינזאַכט צו האַבען, וואַ מיט אַיט אַיך גלויבצויגט אַיך דער ברודער יוליאַס ווערהאָוואַ אַיגענפֿאַלען, אַן מאן קאַן דא ליבט אַיך דען געראַנקען קאַסטען, דאס דא בידען ברי-דער ווערהאָוואַ ווערהער אַרדעס אַיגענפֿאַהל-טעס אַיט זאָלאַער קאַמיטאַטע מיט הילפע דער היליגען טשאַנטי-געלדער, דא דאָרשענען ווערע-

* אײן טרויריגער פראצעס
 ווען עס איז א צען טעג
 בראנדעס (18 טען דעצעמבער) אין
 פאלין (פאר די שטאט) אין פאצעס ווען
 איינע סינאגאגע-בראנדעס, דער, ווא אימער
 און דער אייזנאג אייפאלט אלס אין טרויריגער
 בעצונגען ווערן מוס, דער זאפערהאלט איז
 פאלגענדער: מיטע פעברע 1881 ווא דער בע-
 קאנטע אנט-סעמיט דרײַן רײך אין נײ-
 שטעטין ווא ער אין איינער פערזאמלונג איינע
 פרישטאטע בראנד-ערע נעמן דא ווען דער
 איינע טאגע פרישטאטע בראנדעס דיא איינע
 נײ-שטעטין אב. דיא אפענטליכע מינונג ווען-
 דעס זך זאלדיק נעמן דיא אנט-סעמיטן וועלכע
 פאן דרײַן היינד פעהעטעט, דיען סינאגאגע-
 בראנד און ראבע נעמן דא ווען וואהשינדן
 געשטיפטע. אללין דיא אנט-סעמיטן וואססן
 זיען איפשישטלען אים דען פערדאט דער
 בראנד-שטיפטונג אייף דיא ווען זעלבס צו לעג-
 קען. אינד זא וואהשינדן ניכט וועינער אלס 5 ווישע
 איינאנהער פאן נײ-שטעטין און דען אנמלאגע
 שטאד פערזעטעט דיא סינאגאגע זעלבס אין
 פיער געשעקט צו האבען אים ביא דער פערז-
 בעיגע-אנטישטאטע געלד וועינער דיא ער-
 ביאונג איינער נייען באסערן אונד פרישטאט-
 לעטן סינאגאגע דיא אנגעקלאמטן ונד: 1) הויש
 היידעמאן אין רייכער מאן; אים אלמער פאן 75
 יארהען; 2) זין זאך; 3) נוסטא ווישעמאן אין
 נאכשטער פראמאן; 4) דער קוישער ווערמאן
 לעסחיים; 5) זין 14 יעהרענער זאךן לעך לעסחיים
 אונד ענדליך 6) דער סינאגאגע-דענער אראלי-
 בערענבערג. 7) און דער אל-18 טען דיענעס-
 קאנטענע; ערבוט פעהרהאלדונג; 8) דער איינע
 נאכע אנמאל פאן זיען נעמארן וואוהער ווע-
 זען דיא אנגעקלאמטן נאטורליך דיען פערדאט
 דער בראנדלענג מיט געוויסונג פאן זך. ווא
 דער נייזע הויש היידעמאן לעטען זיין אין דער
 געדע דער סינאגאגע שטאד אינד דעטאלס בענע-
 פאלס אין רייב דער פראמטן אונד דיען ווא
 הויש זיין דאס ער וועמאן איינע שטאד פאן איינער
 4000 מארק ערלויבט דא זיין הויש נוד זעהר ניערדיג
 פערזעכט ווא. איך אלע אפרייען געמיינע-
 סטעלענער דעלסטען געהר ארעט מירערע עס-
 פירליכען שאדען, און וועגן דיא "ליידיש אינד
 בעטערער פריבראנגט וואוהערן דיא געמיינע
 זעלבס דיא ניכט בלאך דען פערלויבט זיער טר-
 נאנגע צו בעקלאגען אונד דיען און פאן 8
 טוישן טורח מיט געהר קאמבאטן ביל קוש ווען
 בע דאך ניכט פערזעכט וואוהערן עס לעגע אונד
 אייף דער זאנד, דאס דער בראנד אנטמאלד פאן

איינעס ווען געשטיפטע וואוהערן. איינערסאמט
 איז דיא אייזנאגע דעס אלס זיענען פארגעלאדע-
 נען פארשעהרעט דער אייזען געניגער צו נײ-
 שטעטין הערן לאווי. דיענער זאמט: איך אלמער
 מיך איבערצייגט דאס דיא סינאגאגע פאן כולא-
 זער האנד אין בראנד געשעקט וואוהערן שאן אים
 יאהרע 1863 וואוהער אונדער "ספרי תורה" בענע-
 פאלס פערשטימטע אונד מאן קאן נייע דארף-
 ווער דעס פערברעכען פערראכט האט זא עטוואס
 קאן דאך נוד אים ווערמאס געשעהן. איינער
 סינאגאגע וואוהער אייף 20,000 מארק פערזעכט;
 וויר ערהעילען ענדאך פאן דער מאנדעברענער
 פערזעכערונגס-געוועלשאפט נוד 19,000 מארק וויל
 פיר דיא אכטענע זיט דער צייט דער פערזעכע-
 רונג 10 מארק און אכטונג עבראכט וואוהערן נון
 האבען וויר אבער אונדערע סינאגאגע ערשט פאר
 וועניגן יאהרען ערווייטערן לאסען, וואפיר וויר
 נאך היינט 12,000 מארק שולדיג זינד. מאן ווירד
 דיערס ערזענען, דאס דיא סינאגאגע אייף איינע נע-
 דיגענע סומע פערזעכט וואוהערן אלס זא וויר-
 ליד געטרעה וואר. עס ערעט אלאך לעבערליך צו
 פערשטיינען דאס איינע מיטליענער איינער
 איינען געמיינע דען בראנד געשטיפטע אים
 ביא דער פערזעכערונגס-געוועלשאפט איינע סומע
 צו ערהאלטען דיא פיעל געניגער אלס דער וויר-
 ליכע ווערער דער סינאגאגע - דער פערזעכט
 זאמט נון צום פארשטיהער לאווי: נאך דעס
 בראנד וואוהער אלס דען ווען געווענטעט
 ווא דיענער פאן דען זונטישעמטען געשטיפטע
 וואוהערן וואוהער געזעטע זך אייגענליך דיענער
 פערדאט? - לעזר ווירערעט: זאמט פאר
 דעס בראנד געלט געוואונדן דער אנט-סעמיטע
 שולדישעס, דער היינדק וויס העלדין אין ווירער
 פערזאמלונג און נײ-שטעטין איינע פרישטאטע
 בראנד-דענע נעמן דיא ווען דיען העצעריא
 אללין אונד געמיינען, דאס דען פערדאט דיענער
 בראנד-שטיפטונג אייף דיא אנט-סעמיטען צו לעג-
 קען. - אין טאג פאר דעס בראנדע ערשיינן אבער
 איבערדעס אין דער נאך-דייטשען פרישעס
 נון ארטיקל מיט דער איבערשריפט: מארשן
 לוטערד אונד דיא ווערמאסן אין דיענעס
 ארטיקל היינט עס זאמטער אונדערן: וואס זאל-
 לען וויר סיסטען נון מיט דעס פערדאטען
 ווערפאלקט מאכען וויר מיטען פאר אלמער אונד-
 דע סינאגאגע אונד איהרע אפענטליכען שולען
 אין פיער שטאטען; וואס ניכט געברענגען וויל
 דאס מיטען וויר מיט שידע אונד שילדען ווער-
 טען דיא גאנצע ווען ווען דאס ערזעכט דיא
 - דער פערזעכערונג דער אנגעקלאמטען ווען
 זענער דרײַן שיינמאן איבערזעכט נון דעס פיר-

ווערמען דעס געריכטס-האפעס יענע נוסטער דער
 נאך-דייטשען סינאגאגע, אין וועלכער דיענע בראנד-
 פארטרינג צום סינאגאגע-אונד שולענ-בראנד
 ענטהאלטען וואר. - הערר שרייבער, דער ביא
 דער ערווייטערונג דער סינאגאגע אלס איינער
 הערטיג וואר, ניכט אלס צייגע אף דאס דער ווערמא
 דער אכטעבראנדען סינאגאגע אין בעדעווענד
 האהערער וואר, אלס דער בעטראג דער סומע
 אייף דיא דערזעלבע פערזעכערט וואוהערן. עס איז
 אלאך אנטמאלד. דאס דיא ווען איהרע סינאגאגע
 אהויכטליך דיא בראנד געשעקט. - זעהר פיליך
 ווארען דיא אייזנאגע פערזעכער אנט-סעמיטען
 צייגען דיא דורכאיים דיא שטיפטונג דעס בראנדעס
 אייף דיא ווען צו וועלען זיסטען. איינער דיענען
 צייכענעט זיך דורך אריינעדערהאלבע אונדער-
 שטעלענע דער ברייטערער לעהרער פיער ער
 אים, דער איינער אנדערס פאלגענדעס אייזנאגע;
 אס 18 טען פעבר 1881 נעמן 10 איהר פאמיט-
 מאנס, האבע אף דען סינאגאגע ציסטער
 אים פאם אבער פאן סינאגאגע הויך לעסחיים-
 מען געזעהען. גלייך דארף זאח אף לעסחיים אונד
 זיענען ווען קאכען אים דער סינאגאגע הערס-
 קאמטען בירע נעמן זא איינע צייט לאנג אים
 דיא סינאגאגע הערס. דער איינע לעסחיים נאחס
 איינען שוהל אונד שטעלעט איהן אן דיא וואנד
 דער סינאגאגע דער אלמער לעסחיים שטייט נון אייף
 דען שוהל, נאחס אין לעסטער הערס אונד
 שטעלעט עס אייף דען ערדע לעהרער. באלד דיא-
 הויך שטראמען דיכטע רייכעוואלקען אים דער סי-
 נאגאגע אף ליעף פאן אים דעס קראסע-ציסטער
 אונד זאח דיא בירען לעסחיים פאר מיר פראכטער-
 געזען. אף פראגע זא: אייזע פערזעכט פיער און
 דער סינאגאגע אייבערבראכען? - זא אנטוואר-
 טען מיר ניכטס זאמערן ליעפען אייף דען היינט-
 פלוסיק ווא ער ערשט לערס שילגען. אף פראגע
 הערטיק מינע עאליגען: און אייף זא אלל דאס
 געזעהען? - דיענע זאמטען מיר ענדאך, דאס זא
 פאר קוישער צייט אייף דען לעהרער גענע-
 אונד דען אלמער היידעמאן אין דיא סינאגאגע נע-
 דען ווען וועינער. - פערזעכט צום זיענען: וואס
 האבען זא דיענע וויכטיגע אייזנאגע ניכט פרוהער
 געבוטט דא דאך אין נאכער פרויז פיר דעיעניגן
 איינערזעכען וואר, דער בעצערליך דער נעמערקונג
 דער בראנד-שטיפטער עוואס איינען אריינען
 דער ציינע ערווערעט הערטיק: און היינט
 היינט זאמט לייכער מינע פיר זא א בעצעהלעך.
 אלס אף דיא אנטעט ערשטאטען וואוהערן, דא
 זאמט זא מיר: דיא ווען זא דער וויר ווען אייף
 דען האלן העטעסעס דא ווענעט אף דער דען דוסטען
 שיערעל אייזשלאגען. (אלגעמינע הייטעריקייט)

אונד דיא דעטשעוואל אונד דיא קאנטראטערי
 ווא ליעכער פירנד דאס זינד טענען וועלען זיך
 פיר דער פאלדער שפעקולאציען זאמטען ווען אייזע
 דאסעלבע פרויז ווא איז עס דאך ניכט דאסעלבען ווערן
 זא ווען טאג זיענעס אריינען איינע שווינדעל-סענע-
 געמאנט ערפאר, דא ווערן שטארקסטן ווא אנטסער
 פערזענען פאן שווינדלען געווינען: דא ווערן גרייב
 טער אונד דיענער לעגען דיא ערשטארטען פלענעס מיט
 פאלעס פערזען אין דיענע שווינדעל-שטארקסטען;
 איינע טאנע קראנען דיענע נון דענען: דיא שטארקסטען
 פאלען אונד דאס נעלד דער "דענען אריינען אונד ריי-
 נער וואוהערן פאן דיענען בארעט-געוואלדיגע פערדאטען"
 XVII קאנפערענץ
 פרישט קאנפערענץ ווארעטעס דיא שיעסליים זיין
 פערזעכטען ווען וואוהערן אונד אים דעס פערזעכטען
 סוסט אים ווען היינטיג ווערען אלס אבער שיעסליים
 צו קאנפערענץ ניכט נעקאממען. סוסט זך דער פרישט דענען
 נעקאממען אין שיעסליים שווינדעל-סענען.
 גלייך ביא היינט איינערשטען מעקעס דער שליש
 פרישט, דאס שיעסליים ווען געווינען אריינען-
 אונד קאנפערענץ זאמט ווען בערלינערען: ווא פלענען
 דאך זאכט אין טאג פאן ווארען צו זיין דעטאל אבער
 האבען זא אן איהרע אריינען פערזעכטען.
 שיעסליים קראכטען דער הויכער דען ארען אונד
 קריסטע דען ריקען. - ווא ווערן זא... זאמט שיעסלי-
 כים שטאפערען.
 קריסטע ווא ניכט! זאמט דער פרישט שיעען
 זא נעמארע אונד זאמט ווא אפען וואס זא זאמט וואלען

דיא וויכטיק ווא ערער פרישט דאך אף מיט עס
 אריינען דערוואסען ווירען איינען שווינדעל-סענען האט
 מיר געזעקטען אריינען און געזעקט נעלד פארזעכטען
 ווער זא בערלינערען דאס זיך פאן איהרע שווינדעל-
 טע אריינען פון אונד איהר איהרע פאלען מיט דאס
 נאכטע קאמפערענץ מיטען באקאנדען ערפאר איהרע
 שווינדעל-סענען אונד ווען זאס עס ערזעכטען דיא
 אף איהר דער בערשער איינעס נאכטען באקאנדען צו זיין
 פרישט קאנפערענץ ווא ניכט! דאס אים איינאכטען. זאמט דער
 דעס פלענען?
 גלייך פרישט: אף שיערען איהנען, דאס אף אין
 פערזעכטען פון ארען ווא מיך און ווען זא פלענען-
 טען אף וויס ניכטס וואס זא איהרע שווינדעל-סענען
 נעמארן אכטען - און אף מינע פרויז וויס ניכט - וויס -
 אבער פרישט פלענען אים שיערליך נעמן ווא איינער-
 בראכט אף זון איהרע שפעלע ווירען מיך מיט פרויז
 אפענענעס ניכט וויס פערזעכטען פום שיעען אף ווירען
 אונד פלענען ערזעכטען קאכטען אונד מיך מיט איהר
 וואוהערען. דאס שיערטיק איינעס: נוד מיט האנט ניכט
 אבער מיט עכט קאן טאן פלענען פאנען?
 זער פרישט ווערן ווען שיעסליים איינע פלענען-
 טענען בליק צו אונד זאמט: פערזעכטען ווא אייף לעבען-
 אלס וועלכער ווען זא נעלד האבען זינד ווא אייף פאר-
 פערזעכטען מינען: אבער אלס ווערמאסענער זינד ווא
 אבערדייט לעבערליך.
 אייף היינט שיערעל אכטען זך הערסערענען
 ווערעטען זך דער פרישט צו מירער אונד ענטענעטען זך

אריינען דערוואסען ווירען איינען שווינדעל-סענען האט
 מיר געזעקטען אריינען און געזעקט נעלד פארזעכטען
 ווער זא בערלינערען דאס זיך פאן איהרע שווינדעל-
 טע אריינען פון אונד איהר איהרע פאלען מיט דאס
 נאכטע קאמפערענץ מיטען באקאנדען ערפאר איהרע
 שווינדעל-סענען אונד ווען זאס עס ערזעכטען דיא
 אף איהר דער בערשער איינעס נאכטען באקאנדען צו זיין
 פרישט קאנפערענץ ווא ניכט! דאס אים איינאכטען. זאמט דער
 דעס פלענען?
 גלייך פרישט: אף שיערען איהנען, דאס אף אין
 פערזעכטען פון ארען ווא מיך און ווען זא פלענען-
 טען אף וויס ניכטס וואס זא איהרע שווינדעל-סענען
 נעמארן אכטען - און אף מינע פרויז וויס ניכט - וויס -
 אבער פרישט פלענען אים שיערליך נעמן ווא איינער-
 בראכט אף זון איהרע שפעלע ווירען מיך מיט פרויז
 אפענענעס ניכט וויס פערזעכטען פום שיעען אף ווירען
 אונד פלענען ערזעכטען קאכטען אונד מיך מיט איהר
 וואוהערען. דאס שיערטיק איינעס: נוד מיט האנט ניכט
 אבער מיט עכט קאן טאן פלענען פאנען?
 זער פרישט ווערן ווען שיעסליים איינע פלענען-
 טענען בליק צו אונד זאמט: פערזעכטען ווא אייף לעבען-
 אלס וועלכער ווען זא נעלד האבען זינד ווא אייף פאר-
 פערזעכטען מינען: אבער אלס ווערמאסענער זינד ווא
 אבערדייט לעבערליך.
 אייף היינט שיערעל אכטען זך הערסערענען
 ווערעטען זך דער פרישט צו מירער אונד ענטענעטען זך

